

1 | A Betrayal

Taras Shevchenko

Translation: C.H. Andrusyshen and
Watson Kirkconnell

Endless ravines are spread around,
Beyond them are the steppe, the mound,
And from the mound my thought espies
A stooped and hoary Cossack rise;
Alone across the night he walks;
Enters the steppe; and, as he stalks,
He sings a low and mournful lay:
“They reared the earth; they went away;
And no one now can ever tell
That here three hundred of us fell.
Men sought by burial to relieve us
But still the earth will not receive us.
Long since, a hetman sold his folk,
All Christians, to a Turkish yoke;
He sent us out to drive them there:
Across our own land, broad and fair,
We freely shed our people’s blood
And damned their freedom where they stood;
On brothers’ blood our souls grew drunk;
Now in this tumulus we’re sunk;
In this accursed mound we’re slunk ...”
The Cossack ceased, in musings drear;
He leaned upon his ghostly spear;
High on the mound’s high top he stood
And gazed upon the Dnieper’s flood,
And wept so loud at his sad tale
The very waves returned his wail.
Beyond the stream, where hamlets rove,
The sobbings echoed through the grove.
Then at the cock-crow’s cheery sound
The Cossack sank into the ground;
The valleys gave a shuddering moan,
The grave mound answered with a groan.

The tragic images of a Ukrainian Cossack past are transformed into a majestic Romantic ballad. Whilst the first and last parts unfold in a recitative style, in the central section the piano depicts a funereal rhythm. This brings to mind Grieg’s “Åses Tod.” In contrast, the vocal line is influenced by the Ukrainian folk epic ballad.

1 | За байраком байрак

Тарас Шевченко

За байраком байрак,
А там степ та могила.
Із могили козак
Встає сивий, похилий.
Встає сам уночі,
Іде в степ, а йдучи
Співа, сумно співає:
“Наносили землі
Та й додому пішли,
І ніхто не згадає.
Нас тут триста, як скло!
Товариства лягло!
А земля не приймає.
Як запродав гетьман
У ярмо християн,
Нас послав поганяти.
По своїй по землі
Свою кров розлили
І зарізали брата.
Кровю брата впились
І отут полягли
У могилі заклятій.”
Та й замовк, зажурився
І на спис похилився.
Став на самій могилі,
На Дніпро позирав,
Тяжко плакав, ридав,
Сині хвилі голосили.
З-за Дніпра із села
Луна гаєм гула,
Треті півні співали.
Провалився козак,
Стрепенувся байрак,
А могила застогнала.

Трагічні сторінки козацького минулого України композитор втілює у величній романтичній баладі. Якщо перший і третій розділи розгортаються в речитативному стилі, в центральному епізоді у фортепіанному супроводі панує хода похоронного маршу. Мимоволі на думку спадає “Смерть Озе” Гріга. Для контрасту, у вокальній лінії відчувається вплив українських народних епічних балад.

1 | Trahison

Taras Chëvtchënko

Traduction: Sviatoslav Mazuryk

Combe après combe, la steppe;
Une tombe au-dessus d'elle.
Un cosaque s'en échappe,
L'allure grise et frêle.
Il se lève seul dans la nuit
Et s'en va dans la plaine
Fredonnant cet air lent:
«On nous a bien ensevelis,
Mais sur cette tombe personne
Ne passe en se recueillant.
Trois cents compagnons ci-gisent!
Aussi purs que le cristal qu'on brise!
Et la terre nous laisse au ban.
Sur ordre de l'hetman,
On envoya aux caravanes
Les chrétiens du pays;
Nous massacraâmes nos frères,
Et notre propre terre
De notre sang fut salie.
Nous le bûmes jusqu'à l'ivresse
Et dans la maudite fosse
Nous tombâmes comme dans un lit.»
Puis il se tait, mélancolique,
Recourbé sur sa pique.
Il sèche d'amères larmes
Quand au sommet du tertre
Il croit entendre le Dniepr
Gémir dans le vacarme.
Depuis le village, au-delà des rives,
Des sons à travers bois se suivent.
C'est le chant du coq.
Alors le cosaque bascule,
Le fossé coule,
Et la tombelle sanglote.

Les souvenirs tragiques d'un cosaque ukrainien se transforment en une superbe ballade romantique. Tandis que le début et la fin sont récitatifs, la section centrale suit un rythme funèbre au piano, ce qui n'est pas sans rappeler «la mort d'Ase» dans Peer Gynt. Mais par contraste, la ligne vocale s'inspire ici des ballades épiques populaires ukrainiennes.

1 | Ein Verrat

Taras Schewtschenko

Übersetzt von Stefaniya Ptashnyk

Hinter dem Wald,
da ist ein Grab in der Steppe,
aus dem Grab steht ein Kosake auf,
grauhaarig, gebückt.
Allein, in der Nacht
geht er in die Steppe,
ein trauriges Lied singt er unterwegs:
„Sie haben Erde aufgetragen
Und sind nach Hause gekehrt,
niemand gedenkt unser.
Hier sind wir – ganze dreihundert –
Wie Glasscherben liegen geblieben,
doch die Erde nimmt uns nicht.
Der Het'man verkaufte
die Christen ins Joch
und schickte uns mit als Knechte.
Auf dem eigenen Boden
Vergossen wir Blut,
wir erstachen eigene Brüder.
Des Bruders Erde klebt an unseren Händen,
hier blieben wir liegen,
hier, im verdammten Grab.“
Dann verstummte er, niedergedrückt,
Stützte sich auf den Speer.
So stand er alleine am Grab,
schaute hin zum Dniepro,
Verbittert weinte er.
Die blauen Wellen klagten mit.
Von einem Dorf hinter dem Dniepro
ertönte ein Hall,
zum dritten Mal krächte der Hahn.
Dann verschwand der Kosake,
der Wald schreckte auf
und das Grab stöhnte.

Die tragischen Bilder der Vergangenheit eines ukrainischen Kosaken sind in eine getragene romantische Ballade umgeformt worden. Während sich der erste und der letzte Teil in einem rezitativen Stil entfaltet, gibt das Klavier im mittleren Teil einen traurigen Rhythmus wider, was an Griegs „Åses Tod“ erinnert. Im Gegensatz dazu ist die Singstimme von der ukrainischen epischen Volksballade beeinflusst.

2 | I Cleanse my Soul in the Waters

Bohdan Lepky

Translation: Uliana Pasicznyk and Maxim Tarnawsky

Cheremosh, my brother,
Hasten your water's flow.
On your cool spine
I place a raft
Bearing all my grief.
It's a heavy, heavy load
Like the forest itself.
Where the depth is greatest
Where there's a rock below—
Take it there!

This art song from 1902 brought wide popularity and prestigious awards to the young composer. In the text, the poet expresses an admiration for the wild beauty of the blustering Cheremosh river. This is combined with longing for a native land. The vocal melody, weaved out of brief two-measure phrases, impetuously rushes upward and suddenly falls back down. Rapid figures of sextuplets in the piano accompaniment complete the image of the irresistible mountain torrent.

3 | In Despair

Markian Shashkevych

Translation: Uliana Pasicznyk and Maxim Tarnawsky

Beyond the quiet mountains
There was sorrow and twilight;
Like an echo in the mountains
My happiness was shattered.
A crow flies from abroad,
There's a rumble in the clouds,
Happiness, like an empty fate,
Has withered forever.
Dear little nightingale,
Sing sadly for me,
May despair in all its power
Tear out my heart.

Written in 1911 to commemorate the 100th anniversary of the birth of the Western-Ukrainian poet Markian Shashkevych, this art song is an example of Liudkevych's mature late-romantic style. The word "despair" in the last stanza of the song is the dramatic culmination.

2 | Черемоше, брате мій

Богдан Лепкий

Черемоше, брате мій,
Прискори бігу!
На хребет холодний твій
Я пускаю як стій
Сплав важкий — тугу!
Гей, тяжка, тяжка вона,
Як цілі ліси!
Де бездонна глибина,
Де підводная скала,—
Там її неси!

Цей твір 1902 року приніс молодому композитору величезну популярність і престижну премію на музичному конкурсі. У вірші, поет висловлює захоплення красою бурхливої річки українських Карпат і виливає тугу за рідним краєм. Вокальна мелодія, зіткана з коротких двотактових фраз, то бентежно поривається вгору, то стрімко падає вниз. Швидкі секстольні фігурації фортепіанної партії доповнюють образ нестримної стихії гірського водного потоку.

3 | Розпука

Маркіян Шашкевич

Поза тихими горами
Сумно та й смерклося;
Ох, як голос між горами
Щастя розбилося!
Летить ворон з чужих сторон,
В хмарах загуділо;
Щастя доля наче марна
Навіки зниділо.
Ой зозуле сивенькая,
Закуй ми сумненько,
Най розпука тяженькая
Вирве ми серденько.

Написаний в 1911 році до сторіччя народження західно-українського поета Маркіяна Шашкевича, ця мистецька пісня є зразком зрілого пізньоромантичного стилю Людкевича. Слово "розпука" в заключному розділі композиції є драматичною кульмінацією.

2 | Je purifie mon âme dans les eaux du fleuve

Bohdan Lepky

Traduction: Sviatoslav Mazuryk

Ô noir torrent, mon frère,
Hâte bien ton cours!
Du haut des cimes altières
Je verse la bile qui altère
Ma vie tel un poids mort!
Elle pèse sur ma caboche
Comme un amas de troncs!
Dans le sombre Tcheremoch
Là où baigne la roche,
Plonge-la bien profond!

Cette œuvre de 1902 valut au jeune compositeur une grande popularité et de prestigieuses récompenses. Le poète exprime son admiration pour la beauté sauvage du turbulent Tcheremosh, rivière des Carpates. Le tout combiné à la nostalgie du pays. La mélodie, dont le phrasé se débite par vagues de deux mesures brèves à la suite, se met à monter impétueusement avant de retomber brusquement. Les sextuples-croches du piano achèvent de décrire un irrésistible torrent de montagne.

3 | Désespoir

Markian Shashkevych

Traduction: Sviatoslav Mazuryk

Sur les cimes paisibles
La nuit tombait tristement;
Le bonheur s'était brisé
Comme la voie contre une falaise!
Le corbeau arrivait au loin,
Des nuages perçait un rumeur;
Le bonheur comme par mégarde
S'était à jamais flétri.
Ô toi le coucou gris,
Offre-moi ton chant langoureux,
Qu'un lourd désespoir
Me déchire le cœur.

Écrit en 1911 pour le 100e anniversaire de la naissance du poète d'Ukraine occidentale Markian Shashkevych, cette mélodie illustre la maturité de Liudkevych dans sa dernière période romantique. Le mot «désespoir» (rozpuuka) dans la dernière strophe fait culminer l'aspect dramatique de la mélodie.

2 | Ich reinige meine Seele im Gewässer

Bohdan Lepky

Übersetzt von Stefaniya Ptashnyk

Tscheremosch, mein Bruder
Beschleunige deinen Lauf!
Auf deinen kalten Rücken
lege ich eine schwere Last –
meine Trauer!
Sie ist so schwer,
Wie ganze Wälder,
Bodenlos wie eine Schlucht.
Bringe sie fort, dorthin,
Wo der Felsen unterm Wasser liegt!

Dieses Kunstlied aus dem Jahre 1902 brachte dem jungen Komponisten große Popularität und prestigeträchtige Auszeichnungen. Im Text drückt der Dichter seine Bewunderung für die wilde Schönheit des reißenden Flusses Cheremosh aus. Dies ist mit der Sehnsucht nach einem Vaterland verbunden. Der Gesang, der in kurze Zweimaß-Sätze eingebunden ist, eilt ungestüm aufwärts und fällt plötzlich wieder zurück. Schnelle Sextolen in der Klavierbegleitung vervollständigen das Bild des unwiderstehlichen reißenden Gebirgsbaches.

3 | Verzweifelt

Markijan Schaschkewytsch

Übersetzt von Stefaniya Ptashnyk

Hinter den stillen Bergen
Dämmt es traurig;
Wie die Stimme zwischen den Bergen
Zerschellte das Glück.
Der Rabe kommt aus fremden Ländern,
Die Wolken dröhnen;
Das Glück ist für immer dahin,
Wie ein Phantom.
Du mein grauer Kuckuck,
Singe, klage, weine für mich,
Denn die Verzweiflung
Reißt mir das Herz aus der Brust.

Dieses Kunstlied wurde 1911 geschrieben, um den 100. Geburtstag des westukrainischen Dichters Markijan Schaschkewytsch zu feiern und ist ein Beispiel für Liudkevychs reifen, spät-romantischen Stil. Das Wort „Verzweiflung“ in der letzten Strophe des Kunstliedes ist der dramatische Höhepunkt.

4 | So Sweet, yet so Sour

Ivan Franko

Translation: Uliana Pasicznyk and Maxim Tarnawsky

You girl, like the seed of a walnut,
 Why is your heart like prickly thorns?
 Why are your lips a silent prayer,
 And your words sharp, like a razor?
 Why do your eyes shine with that magic,
 That ignites a great flame in the heart?
 Oh, those eyes, darker than night,
 Whoever looks into them will forsake the sun.
 And why is your smile such a burden for me,
 Tearing apart my heart, like a fierce storm?
 Oh you girl, bright star—
 You are my happiness, you are my sorrow!
 Now that I've seen you, I must love you,
 Now that I love you, I'll lose my soul.

Composed in 1958, this intimate, lyrical poem has been set to music by a number of Ukrainian composers. The light, graceful rhythm of a waltz defines the first and last parts of the composition. As is often in Liudkevych's works, the final words of the song explode – "By loving you I will destroy my soul!"

5 | What the Willow Saw

Vasyl Pachovsky

Translation: Uliana Pasicznyk and Maxim Tarnawsky

Curly-haired willow, oh willow
 Who curled your hair?
 "I was curled by storms and thunder,
 Rain and hail—yes, rain and hail."
 Oh, Ukraine, oh bloody one.
 Who, oh mother, bloodied you?
 "I was bloodied by enemies evil,
 Wild beyond measure—yes, wild beyond measure."

The text of the first stanza was borrowed from a popular folk song, while the second stanza was written by the Modernist Vasyl Pachovsky. A broad narrative and a dramatic melody both resemble the historical Ukrainian folk ballad. The piano figurations imitate the strumming of the kobza – a Ukrainian stringed instrument.

4 | Ой ти, дівчино, з горіха зерня

Іван Франко

Ой ти, дівчино, з горіха зерня,
 Чом твоє серденько — колюче терня?
 Чом твої устонька — тиха молитва,
 А твоє слово остре, як бритва?
 Чом твої очі сяють тим чаром,
 Що то запалює серце пожегом?
 Ох, тії очі темніші ночі,
 Хто в них задивиться, й сонця не хоче!
 І чом твій усміх — для мене скрута,
 Серце бенгежить, як бура люта?
 Ой ти, дівчино, ясна зоре!
 Ти мої радощі, ти моє горе!
 Тебе видаючи, любити мушу,
 Тебе кохаючи, загублю душу.

Цей інтимний ліричний вірш був неодноразово покладений на музику українськими композиторами. У мистецькій пісні Людкевича від 1958 року легкий граціозний ритм вальсу пронизує перший та заключний розділи твору. Кульмінація пісні, як це часто у композитора, вибухає на заключній фразі твору – "Тебе кохаючи, загублю душу!"

5 | Ой вербо, вербо

Василь Пачовський

Ой вербо, вербо кучерява,
 Хто ж тебе, вербо, зкучерявив?
 "Зкучерявили тучі громові,
 Дощі градові, гей, дощі градові!"
 Гей, Україно, ти кєрвава!
 Хто ж тебе, мати, покєрвавив?
 "Покєрвавили злії вороги,
 Люті без ваги! Гей, люті, без ваги!"

Текст першої строфи взято з української народної пісні, другу написав модерніст Василь Пачовський. Широка розсівно-оповідна і водночас драматична мелодія близька до українських народних історичних балад. У фортепіанному супроводі артеджіювані акорди імітують звучання бандури.

4 | Si doux, et pourtant si amer

Ivan Franko

Traduction: Sviatoslav Mazuryk

Ô toi, la Belle, tendre fruit sous sa coquille,
 Pourquoi ton cœur est une aiguille?
 Pourquoi tes lèvres ont le silence des chapelles,
 Et tes mots tranchent comme un scalpel?
 Par quelle magie tes yeux me charment
 A en réduire mon cœur en flammes?
 Oh, ces yeux plus noirs que la nuit --
 Qui les a vus en plein jour s'ennuie!
 Pourquoi ton sourire qui me lamente,
 Jette-t-il mon cœur dans la tourmente?
 Ô toi la Belle, astre de leur!
 Pourquoi ton sourire qui me lamente,
 Jette-t-il mon cœur dans la tourmente?
 Tu es ma joie et ma douleur!
 En te voyant, je ne puis que t'aimer,
 Et en t'aimant, je suis damné.

Composée en 1958, cette poésie intime et lyrique fut mise en musique par un certain nombre de compositeurs ukrainiens. Le rythme léger et gracieux d'une valse définit les premières et dernières parties de la composition. Comme c'est souvent le cas chez Liudkevych, la chute est éclatante: «En vous aimant, je détruirai mon âme!»

5 | Ce que le saule a vu

Vasyl Patchovsky

Traduction: Sviatoslav Mazuryk

Ô saule, mon saule bouclé,
 Dis-moi qui t'a décrépi?
 «Ce sont les nuages de tempête,
 Et c'est la grêle, hey, la grêle!»
 Et toi, mon Ukraine, tu es en sang!
 Dis, Mère, qui t'a ensanglantée?
 «C'est l'ennemi féroce,
 Cruel et décidé! Hey, cruel, et décidé!»

Le texte de la première strophe est emprunté à une célèbre chanson folklorique, tandis que la deuxième strophe est écrite par le moderniste Vasyl Patchovsky. Un long récit, une mélodie dramatique, tout fait penser à une ballade historique de la tradition ukrainienne. Le jeu du piano imite celui de la kobza – un instrument à cordes ukrainien.

4 | So süß und doch so sauer

Ivan Franko

Übersetzt von Stefaniya Ptashnyk

Du schönes Mädchen, wie einer Wallnuss Kern,
 warum ist dein Herz den Dornenstacheln gleich?
 Und deine Lippen – ein stilles Gebet,
 und dein Wort – wie eine scharfe Klinge?
 Warum strahlen deine Augen jenen Zauber aus,
 der im Herzen eine Flamme entfacht?
 Ach, diese Augen sind dunkler denn Nacht,
 schaut man hinein – so braucht man keine Sonne!
 Warum macht dein Lachen mich so verlegen?
 Es trifft mein Herz, wie ein mächtiger Sturm.
 Mädchen, du mein heller Stern!
 Du bist meine Freude und mein Leid,
 dich zu sehen heißt dich zu lieben,
 und in der Liebe verliere ich meine Seele.

Dieses intime, gefühlvolle Gedicht aus dem Jahre 1958 wurde von einigen ukrainischen Komponisten vertont. Der leichte, anmutige Rhythmus eines Walzers definiert den ersten und letzten Teil der Komposition. Wie so oft in Liudkevychs Werk explodieren die letzten Worte des Kunstliedes – „in der Liebe verliere ich meine Seele!“

5 | Was die Weide sah

Vasyl Patschowskyj

Übersetzt von Stefaniya Ptashnyk

Meine lockige Weide,
 Wer hat dir die Locken gemacht?
 „Es waren Regenwolken,
 Regen und Gewitter, Regen und Gewitter!“
 Meine blutige Ukraine,
 Wer hat dich so bluten lassen?
 „Es waren böse Feinde,
 Unendlich böse, ja unendlich böse!“

Der Text der ersten Strophe ist einem bekannten Volkslied entnommen und die zweite Strophe wurde von dem Modernisten Vasyl Patschowskyj geschrieben. Eine ausgedehnte Geschichte und eine dramatische Melodie erinnern an die historische ukrainische Volksballade. Die Klaviergestaltung ahmt das Klümpchen der Kobza – eines ukrainischen Streichinstruments – nach.

6 | The Blacksmith

Ivan Franko

Translation: Maxim Tarnawsky and
Uliana Pasicznyk

A village lies in the valley,
A fog hangs over the village.
And on the hill near the village
Stands an old stonework smithy.
In the smithy stands a blacksmith
With a warm and open heart,
As he hammers he'll be singing,
Calling all to his workshop.
"Come, my friends from home and field!
A better fate is being forged here.
Come one and all! Come early!
Escape the fog that surrounds you!"
But the haze does not move,
It thickens above the village,
It spreads over the fields,
To obscure the path to the smithy.
To confuse the people who strive
To climb up the hill from the valley
To the smithy, where the forge produces
Gleaming weapons instead of heavy chains.

This poem contains two images: one of a village blacksmith forging weapons, the other a fog, an allegorical image of the hostile forces that stand in the way of happiness. Liudkevych's composition from 1967 is an extended tone poem. The firm energetic marching rhythm conveys the resolute strikes of the blacksmith's hammer. The creeping chromatic harmonies in the middle section embody the suffocating image of the hostile fog.

6 | Коваль

Іван Франко

У долини село лежить,
Над селом туман дрижить,
А на горбі край села
Стоїть кузня немала,
А в тій кузні коваль клепле,
А в коваля серце тепле,
А він клепле та й співає,
Всіх до кузні іззива:
"Ходіть, люди, з хат, із поля!
Тут кується краща доля.
Ходіть, люди, порану,
Вибивайтесь з туману!"
А тумани хитаються,
І над селом згущаються,
Залягають по полях,
Щоб затьмити людям шлях,
Щоб закрити ті стежини –
Ті, що вгору йдуть з долини
В тую кузню, де кують
Ясну зброю замість пут.

В поемі протиставлені два образи: один - коваля, що кує зброю для людей, інший – туману, алегоричний образ ворожих сил, що стоять на перешкоді людському щастю. Композиція Людкевича з 1967 року це розгорнена поема-картина. Чіткий енергійний маршовий ритм передає карбовані удари ковальського молота. Повзучі хроматичні гармонії середнього розділу втілюють задушливий образ ворожих туманів.

6 | Le forgeron

Ivan Franko

Traduction: Marta Horban

Dans la vallée s'étend un village,
Par-dessus le village frissonne le brouillard,
Et sur une colline aux abords du village
Se dresse une forge assez grande.
Et dans cette forge travaille un forgeron,
Et le forgeron a le cœur chaud,
Et il travaille et il chante,
Convoquant tout le monde à la forge:
«Venez, tous, de vos maisons, du champ!
Ici se forge un meilleur destin.
Venez, tous, tôt le matin,
Sortez du brouillard!»
Mais le brouillard bascule,
Il s'épaissit par-dessus le village,
Il s'étend à travers champs,
Pour obscurcir la voie aux gens.
Pour leur bloquer les sentiers
Qui montent de la vallée
Dans cette forge où l'on façonne
Des armes claires à la place des fers.

Cette poésie contient deux visions: celle d'un forgeron de village forgeant des armes, et celle du brouillard, image allégorique des forces hostiles au bonheur. Elle est tirée d'un long poème symphonique que Liudkevych composa en 1967. Le rythme, d'un pas énergique et ferme, mime les coups de marteau du forgeron. L'harmonie chromatique qui à l'air de ramper dans la moyenne section incarne l'image suffocante de l'hostile brouillard.

6 | Der Schmied

Ivan Franko

Übersetzt von Stefaniya Ptashnyk

Dort im Tale liegt ein Dorf,
Über dem Dorf flimmert der Nebel,
Und auf einem Hügel am Dorfrande
Steht eine große Schmiede.
In dieser Schmiede schmiedet der Schmied,
Der Schmied hat ein heißes Herz,
Er schmiedet und singt,
Ruft alle in die Schmiede zusammen:
„Kommt, Leute, aus euren Häusern
und von den Feldern,
Hier wird ein besseres Schicksal geschmiedet,
Kommt, Leute, möglichst bald,
Kämpft euch durch den Nebel!“
Der Nebel flimmert
Der Nebel wird immer dichter,
Er legt sich über die Felder,
Um den Menschen den Weg zu verschleiern.
Um ihre Pfade zu verdecken,
Die aus der Tiefe in die Höhe führen,
In diese Schmiede, in der
Waffen geschmiedet werden, statt Fesseln

Dieses Gedicht beinhaltet zwei Bilder: das eine ist das eines Dorfschmiedes, der Waffen schmiedet, das andere stellt Nebel dar, ein allegorisches Bild der feindlichen Kräfte, die dem Glück im Wege stehen. Liudkevychs Komposition von 1967 ist ein erweitertes Tongedicht. Der strafe, schwungvolle Marschrhythmus gibt die resoluten Hammerschläge des Schmieds wieder. Die schleichenden, chromatischen Harmonien im mittleren Teil bringen das erstickende Bild des feindlichen Nebels zum Ausdruck.

7 | I'll Flee to the Forest

Oleksander Oles

Translation: Uliana Pasicznyk and
Maxim Tarnawsky

I'll leave, I'll run away into the blue mountains
That hold the heavens in a friendly embrace.
I'll go into the forests, steppes, and open spaces,
Where I once ran in joy,
And there I'll sing a song
With all the pain in my heart I'll yell
The bloody song of my land—
It's unstoppable weeping.

Following the quelling of the Ukrainian revolution in 1920, both poet and composer lament the fate of Ukraine. The unrestrained run of the impetuous vocal line, urged on by agitated piano passages, brings the art song to its tragic culmination which explodes into an inconsolable cry.

7 | Піду, втечу

Олександр Олесь

Піду, втечу у сині гори,
Що з небом дружно обнялись;
Піду в ліси, степи, простори,
Куди біг в радості колись,
І там я пісню заспіваю,
Всім болем серця прокричу
Криваву пісню мого краю,
Його невтішного плачу!

Вслід за поразкою української революції в 1920-му році, поет і композитор оплакують долю України. Нестримний біг стрімкої вокальної лінії, спонукуваний збудженими пасажми фортепіано, приводить пісню до трагічної кульмінації, що вибухає невтішним плачем.

7 | Je me sauverai dans la forêt

Oleksander Oles

Traduction: Sviatoslav Mazuryk

Je m'en irai dans les montagnes,
Qu'embrasse le ciel tendrement;
J'irai dans les forêts, les plaines, les grands espaces,
Dans lesquels je courais heureux jadis,
Là-bas je chanterai, et ma chanson
Sera le cri de ma douleur,
Une chanson sanglante,
Et le pleur de mon pays!

Après la répression de la révolution ukrainienne en 1920, le poète tout comme le compositeur, pleurent le destin de l'Ukraine. La course effrénée de la ligne vocale porte la mélodie à sa culmination tragique pour éclater enfin en un cri inconsolable.

7 | Ich fliehe in den Wald

Oleksander Oles

Übersetzt von Stefaniya Ptashnyk

Ich fliehe in die blauen Berge,
Die den Himmel fröhlich umarmen;
In die Wälder und Steppen, in die Weite,
Wohin ich einst mit Freude lief,
Dort singe ich ein Schmerzenslied:
Es ist meines Herzens Schrei,
Das blutige Lied meines Landes,
Sein trostloses Weinen!

Nach der Unterdrückung der ukrainischen Revolution im Jahre 1920 beklagen der Dichter und der Komponist das Schicksal der Ukraine. Der zügellose Lauf der ungestümen Singstimme, die von einer unruhigen Klavierbegleitung angetrieben wird, bringt das Kunstlied zu seinem dramatischen Höhepunkt, der in einem untröstlichen Schrei kulminiert.

8 | **A Memory**
Volodymyr Starosolsky
Translation: Uliana Pasicznyk and
Maxim Tarnawsky

Do you still discern?
It was a quiet evening,
The forest clad in pensive sorrow
And flowers shedding tears of dew.
In the magical perfect evening
Quiet and mysterious
A May dream bent down
Above you and me.
Do you still discern?
The rising white moon led
Miraculous dreams round the world.
A fairy tale walked on the path.
Miraculous dreams were rising,
And the bright stars shimmered
Above you and me.
Do you still discern?
Boundless longing
Dressed the earth in springtime
And cried with silent tears.
In a magical time sacred love
Stretched her saintly hands
Above you and me.

The poet was Liudkevych's lifetime best friend. This art song was created in 1902 when both were fresh from university. The melodic phrases ascend, running against each other as if short of breath. Soft syncopations in the piano support the vocal line tenderly with the whimsical interplay of the major and minor keys.

8 | **Чи тямийш ще?**
Володимир Старосольський

Чи тямийш ще?
Був вітер тихий,
В задуму тужну ліс обвився,
А квіти плакали росюю.
В чарівний райський вечір
Тихий чарівний
Майський сон схилився
Над мною і тобою.
Чи тямийш?
Чудотворні мрії
Водив по світі місяць білий,
Йшла казка тихою ходою.
Вставали чудотворні мрії
І ясні зорі мерехтіли
Над мною і тобою.
Чи тямийш ще?
Туга безкряя
Землю весною убирала,
Тихою плакала сльозюю.
У чарів час любов святая,
Святії руки простягала
Над мною і тобою.

Автор вірша до цієї мистецької пісні був найближчим товаришем Людкевича. Ця мистецька пісня була створена в 1902 році, коли обоє були молодими хлопцями, відразу по закінченні університету. Мелодичні фрази, набігаючи одна на одну, рвуться все вище і вище, наче задихаючись від переповнених почуттів. М'яко синкопований фортепіанний супровід ніжно забарвлює вокальну лінію вигадливою грою мінорних та мажорних тонів.

8 | **Souvenir**
Volodymyr Starosolsky
Traduction: Sviatoslav Mazuryk

Y penses-tu encore?
Il soufflait un vent tranquille,
La forêt respirait de vaporeuses pensées
Et les fleurs pleuraient dans la rosée.
Par un beau soir de mai
Calme et merveilleux
Le sommeil était tombé
Sur toi et sur moi.
Y penses-tu?
La lune blanche enfantait
des rêves merveilleux,
La bluette avançait doucement.
Des rêves merveilleux s'éveillaient
Et les étoiles projetaient leur lueur
Sur toi et sur moi.
Y penses-tu encore?
Une peine sans fin
Paraît la terre printanière,
Elle sanglotait doucement.
A cet instant magique
L'amour sacré posait sa sainte main
Sur toi et sur moi.

Le poète fut le meilleur ami de Liudkevych tout au long de sa vie. La mélodie fut créée en 1902, juste après qu'ils aient terminé leurs études. Les phrasés montent et courent à bout de souffle les uns contre les autres. De petites syncopes au piano accompagnent la ligne vocale en douceur, dans une curieuse alternance d'accords majeurs et mineurs.

8 | **Eine Erinnerung**
Volodymyr Starosolsky
Übersetzt von Stefaniya Ptashnyk

Weißt du noch?
Der Wind ging zart,
Den Wald umhüllten traurige Gedanken,
Und die Blumen vergossen im Weinen den Tau.
An dem zauberhaften
paradiesischen Maiabend
Beugte sich ein stiller Zaubertraum
Über dich und mich.
Weißt du noch?
Der weiße Mond flocht Zauberträume
Für diese Welt,
Das Märchen schritt still heran.
Die Zauberträume wachten auf,
helle Sterne leuchteten
Über dir und mir.
Weißt du noch?
Die bodenlose Trauer
Umhüllte die Erde im Frühling,
Und sie weinte im Stillen.
In der wunderbaren Zeit
Breitet die heilige Liebe ihre Hände aus
Über dir und über mir.

Der Dichter war Liudkevychs bester Freund. Das Kunstlied wurde 1902 geschrieben, als beide gerade ihren Universitätsabschluss erhalten hatten. Die Melodiesätze steigen an und laufen gegeneinander als seien sie außer Atem. Weiche Syncopen des Klaviers unterstützen sanft die Singstimme mit einem launischen Zwischenspiel in der Dur- und Molltonart.

9 | In the Cold of Winter, Flowers Bloom in my Heart

Bohdan Lepky

Translation: Uliana Pasicznyk and Maxim Tarnawsky

Day and night the snows fall,
But for me the flowers are blooming
Brightly in my soul.
Day and night the wild winds howl,
But for me the birds are still
Singing in my soul.

Liudkevych wrote this art song in 1908. The contradiction between the external world of nature and the intimate realm of the poet's feelings is conveyed by the composer through the sharp music contrast of two parts in strophic form. Sincere unpretentiousness, even some naivety of musical expression brings to mind the early songs of Schubert.

10 | I'll Sing Joy to the World

Uliana Kravchenko

Translation: Uliana Pasicznyk and Maxim Tarnawsky

One loud song and another silent one
Has drowned near my heart to the very depths.
I'll pass along the loud one to others,
But the other one, the silent one, is for God.

Two songs in one – the first loud, resonant and open to people, the second mute and secretive, addressed only to God. Liudkevych contradicts the contrasting images with a brightness of theatrical gesture. "God" is emphasised with an upward leap in the voice and a serene harmony in the piano.

9 | День і ніч падаць снігі

Богдан Лепкий

День і ніч падаць снігі густі,
А у мене цвітки процвітаюць
Рясні в душі.
День і ніч ревуць вітры буйні!
А у мене пташкі все співаюць
Пісні в душі.

Людкевич написав цю мистецьку пісню в 1908 році. Протиставлення зовнішнього світу природи та внутрішнього світу поетових почуттів композитор втілює засобами граничних контрастів між двома розділами строфічної форми. Щира простота, навіть деяка наївність музичного втілення тут нагадують ранні пісні Шуберта.

10 | Одна пісня голосенька

Уляна Кравченко

Одна пісня голосенька, а друга німа,
Потонула край серденька до самого дна.
А я тую голосную людям передам,
А другу, ту німую вчує бог лиш сам.

Дві пісні в одній – перша гучна, відверта, звернена до людей, друга – таємна, "німа", яку лиш Бог почує. Контраст у створенні цих протилежних образів є по-театральному яскравий. Слово "Бог" Людкевич виділяє висхідним стрибком у голосі та затримкою на світлій гармонії у фортепіано.

9 | Dans la froidure de l'hiver, les fleurs s'épanouissent dans mon cœur

Bohdan Lepky

Traduction: Sviatoslav Mazuryk

Jour et nuit tombe la neige épaisse,
Mais de jolis bouquets fleurissent
Dans mon âme.
Jour et nuit des vents terribles naissent!
Et toujours des chants d'oiseaux retentissent
Dans mon âme.

Liudkevych écrivit cette mélodie en 1908. Le contraste entre le monde extérieur de la nature et celui des sentiments du poète est exprimé à travers des touches musicales clairement réparties en deux strophes. La sincère humilité du morceau, voire une certaine naïveté d'expression musicale, n'est pas sans rappeler les premiers lieder de Schubert.

10 | Je chanterai la joie au monde entier

Uliana Kravtchenko

Traduction: Sviatoslav Mazuryk

Une chanson qui résonne, l'autre pas,
Senfonce dans mon cœur, tout au fond.
Celle qui résonne sera pour le monde,
Et la muette pour dieu seul.

Deux chansons en une: la première résonne ouvertement, le deuxième est plus discrète et s'adresse à Dieu uniquement. Liudkevych fait contraster ces deux images avec la clarté d'un geste théâtral. La figure de «Dieu» est soulignée ici par un bond spectaculaire de la voix, par-dessus la sereine harmonie du piano.

9 | Mitten im Winter blühen Blumen in meinem Herzen

Bohdan Lepky

Übersetzt von Stefaniya Ptashnyk

Es schneit und stürmt Tag und Nacht,
Doch in meiner Seele
Blühen bunte Blumen.
Es wehen starke Winde Tag und Nacht,
Doch in meiner Seelen,
Singen fröhlich Vögel.

Liudkevych schrieb dieses Kunstlied 1908. Der Widerspruch zwischen der äußeren Welt der Natur und dem intimen Reich der Gefühle des Dichters wird von dem Komponisten durch den scharfen musikalischen Kontrast zweier Teile in strophischer Form ausgedrückt. Aufrichtige Anspruchslosigkeit, sogar eine Art von Naivität im musikalischen Ausdruck erinnert an die frühen Lieder Schuberts.

10 | Ich singe Freude für die Welt

Uliana Krawtschenko

Übersetzt von Stefaniya Ptashnyk

Ein Lied ist laut, ein anderes - stumm,
Es versinkt am Herzensboden.
Das laute Lied schenke ich den Menschen,
Und das andere, das stumme hört nur Gott allein.

Zwei Lieder in einem – das erste laut, klangvoll und den Leuten zugewandt, das zweite stumm und verschlossen, nur an Gott gerichtet. Liudkevych widerspricht den kontrastierenden Bildern mit dem Glanz einer theatralischen Geste. „Gott“ wird mit Sprung der Stimme nach oben und einer heiteren Harmonie im Klavier betont.

11 | A Contented End

Ahatanhel Krymsky

Translation: Uliana Pasicznyk and Maxim Tarnawsky

I don't regret that I will part from this world
Because I will not part with people dear to me,
I shall dissolve in all of nature, in the dear
Sunny weather, in the silver waters,
In the forests, in the flowers.
I will travel unseen over the earth
With the wild wind across the fragrant plain,
I will embrace you with magic scents,
My tsar, and swaddle your proud head.

The theme of the poem deals with our last days on earth. The mood of the art song is, however, far from despair and grief; on the contrary, here dominates the mood of philosophical contemplation and peace of mind. The florid modulations of the piano passages depict the omnipotence of nature - a final retreat of the soul after death.

12 | Peace in the World

Vasyl Pachovsky

Translation: Uliana Pasicznyk and Maxim Tarnawsky

Today salvation comes to the world
Christ is entering his suffering,
He calls his faithful to him
Promising them God's kingdom.
Today the resurrection of the dead,
The end of their suffering.
Faithful, arise, do not sleep,
Behold, Christ is God.

The text and melody of this Easter psalm originates from the Kyiv region of Ukraine. Liudkevych's arrangement is in the style of a Romantic song. The texture of the accompaniment is choral.

11 | Я й не жалую

Агатагел Кримський

Я й не жалую, що кину світ оцей,
Бо не кину дорогих мені людей,
Розпливусь по всій природі в любій
Соняшній погоді, в срібних водах,
У лісках, у квітках.
Я полину невидимо по землі,
З буйним вітром по запашному зіллі,
Ароматом повним чару обійму тебе,
Мій царю, горду голову твою опов'ю.

Тема вірша - прощання зі світом. Однак, у мистецькій пісні не знайдемо розпачу та жалю, навпаки, тут панують філософське споглядання та душевна рівновага. Переливи пасажів фортепіанної партії малюють чарівний образ природи, з якою зіллється душа після смерті.

12 | Нині миру єсть спасенне

Василь Пачовський

Нині миру єсть спасенне
Христос іде на мученне
Своїх вірних призиває.
Царство Боже обіщає.
Нині мертвих воскресенне
Тяжким мукам ізціленне
Не спить вірні уставайте!
Христа Бога оглядайте!

Текст та мелодія цієї воскресної псалми походять з Київщини. У Людкевича релігійна псалма набирає рис романтичної пісні. У супроводі панує хоральний виклад.

11 | Une belle fin

Ahatanhel Krymsky

Traduction: Sviatoslav Mazuryk

Je ne regrette pas d'abandonner ce monde,
Car je n'abandonne pas les gens que j'aime,
Je me répandrai dans la nature inondée
De soleil et dans les eaux chatoyantes,
Dans les petits bois et les petites fleurs.
Je planerai invisible au-dessus de la terre,
Poussé par le vent au-dessus de la flore odorante,
Je te couvrirai d'arômes magiques,
Ô mon roi, et ta fière tête je coifferai.

Le thème du poème, ce sont nos derniers jours ici-bas. Mais l'humeur de cette mélodie est loin du désespoir et du chagrin; au contraire, il y domine un climat de contemplation et de sérénité philosophique. Les modulations luxuriantes du piano dépeignent la toute-puissance de la nature, retraite finale de l'âme après la mort.

12 | Paix dans le monde

Vasyl Patchovsky

Traduction: Sviatoslav Mazuryk

Aujourd'hui le monde est sauvé
Christ part à son martyre
Et appelle ses fidèles.
Il leur promet le Royaume de Dieu.
Il ressuscitera les morts
Et guérira les lourds supplices.
Ne dormez pas fidèles, levez-vous!
Contemplez Christ-Dieu!

Le texte et la mélodie de ce psaume pascal proviennent de la région de Kiev en Ukraine. L'arrangement de Liudkevych est dans le style des mélodies romantiques. L'arrangement de l'accompagnement est choral.

11 | Ein zufriedenes Ende

Ahatanhel Krymsky

Übersetzt von Stefaniya Ptashnyk

Ich bedauere nicht, diese Welt zu verlassen,
Denn meine Lieben verlasse ich nicht,
Ich zerrinne in der lieben Natur,
Im Sonnenwetter, in dem silbernen Wasser,
In den Wäldern und in den Blumen.
Unsichtbar fliege ich mit dem Wind
über die Erde, über duftende Gräser,
Dich hülle ich ein ins Aroma des Zaubers.
Mein König, dein stolzes Haupt umhülle ich.

Dieses Gedicht handelt von unseren letzten Lebenstagen. Jedoch ist die Stimmung des Kunstliedes alles andere als verzweifelt oder betrübt; im Gegenteil, hier herrschen philosophische Kontemplation und Seelenfrieden vor. Die blumigen Modulationen der Klavierpassagen stellen die Allmacht der Natur dar - ein letzter Rückzug der Seele nach dem Tod.

12 | Friede auf der Welt

Vasyl Patschowsky

Übersetzt von Stefaniya Ptashnyk

Heute wird die Welt gerettet,
der Christus tritt auf seinen Leidensweg
und ruft die Jünger herbei,
er verspricht Gottes Reich.
Heute werden die Toten auferstehen,
die schweren Leiden werden geheilt.
Schlaft nicht, ihr Jünger, steht auf!
Schaut zum Christus auf, unserm Gott!

Der Text und die Melodie dieses Osterpsalms stammen aus der Kyiv Region der Ukraine. Liudkevychs Arrangement ist im Stil eines romantischen Kunstliedes gehalten. In Begleitung ist ein Chor.

13 | Die for Love

Heinrich Heine

Translation: A.S. Kline

Every day so lovely, shining,
Up and down, the Sultan's daughter
Walked at evening by the water,
Where the white fountain splashes.
Every day the young slave stood
By the water, in the evening,
Where the white fountain splashes,
Every day grew pale, and paler.
Then the princess came one evening,
Quickly speaking to him, softly,
"Your true name – I wish to know it,
Your true homeland, and your nation."
And the slave said, "I am called
Mahomet, I am from Yemen,
And my tribe, it is the Asra,
Who die, when they love."

This is one of Liudkevych's early art songs. The texture of the piano part in the introduction, anticipating the dialog of the main characters, is based on the polyphonic imitation of two melodic voices. In the main part of the art song, the piano depicts the babble of a fountain, where the encounter of the princess and slave takes place.

13 | Кождим вечером царівна

Гайнріх Гайне

Переклад невідомого автора

Кождим вечером царівна
Чудно гарної уроди
Проходжалась близь фонтанна,
Там де плещуть ясні води.
І що вечір близь фонтанна
Молодий стояв невольник.
Там, де плещуть ясні води,
Він нидів марнів бездольник.
Раз, як стій, чогось царівна
Забажалась поспитати:
"Як зовуть тебе молодче?
Хто ти родом? Відкіля ти?"
Відказав на те невольник:
"Могаммедом називають,
Я з Ємену, племя Озрів,
Що з любови помирають."

Це одна з ранніх мистецьких пісень Людкевича. У вступі, фактура фортепіано побудована на поліфонічній імітації двох голосів, передбачаючи діалог головних героїв твору. В основній частині, фортепіано грає звукообразальну роль, змальовуючи дзюркіт води фонтану, біля якого відбувається зустріч царівни і невольника.

13 | Mourir d'amour

Heinrich Heine

Traduction: Sviatoslav Mazuryk

Tous les soirs une princesse
D'une étonnante beauté
Se promenait près d'une fontaine,
Là où jaillissaient des eaux claires.
Et tous les soirs près de cette fontaine
Se tenait un jeune esclave.
Là où jaillissent les eaux claires,
Il s'ennuyait le malheureux.
Et soudain, un beau jour, la princesse
Lui posa cette question:
«Comment t'appelles-tu, jeune homme?
De quel peuple et de quel pays viens-tu?»
A cela l'esclave répondit:
«On m'appelle Mohamed,
Je viens du Yemen, de la tribu des Asra,
Ceux qui meurent par amour.»

Une des premiers mélodies de Liudkevych. L'arrangement de la partie piano dans l'introduction, anticipant le dialogue des personnages principaux, est basé sur l'imitation polyphonique de deux voix mélodieuses. Dans la partie principale, le piano dépeint le chant d'une fontaine, près de laquelle la princesse et l'esclave se rencontrent.

13 | Ich sterbe für die Liebe

Heinrich Heine

Täglich ging die wunderschöne
Sultantochter auf und nieder
um die Abendzeit am Springbrunn,
wo die weißen Wasser plätschern.
Täglich stand der junge Sklave
um die Abendzeit am Springbrunn,
wo die weißen Wasser plätschern,
täglich ward er bleich und bleicher.
Eines Abends trat die Fürstin
auf ihn zu mit raschen Worten:
„Deinen Namen will ich wissen,
deine Heimat, deine Sippschaft.“
Und der Sklave sprach: „Ich heiße Mahomet
und bin aus Yemen,
und mein Stamm sind jene Asra,
welche sterben, wenn sie lieben.“

Dies ist eines von Liudkevych's frühen Kunstliedern. Der Klavierteil in der Einleitung, der dem Dialog der Hauptcharaktere vorausgreift, basiert auf der polyphonen Imitation zweier melodischer Stimmen. Im Hauptteil des Liedes stellt das Klavier das Plätschern des Brunnens dar, wo das Treffen zwischen der Prinzessin und dem Sklaven stattfindet.

14 | I Must Leave

Petro Karmansky

Translation: Uliana Pasicznyk and
Maxim Tarnawsky

I'll leave you—I'll go into the world,
I'll find myself a peaceful palace,
I'll fill my soul with dark thoughts
And live only for myself.
I'll leave you, and I'll take with me
My bitter earnings, wounds and pain,
I'll close the door behind me
And wash my hands in streams of tears.
I'll leave and my enfeebled soul
I'll place in the cradle of eternal thoughtfulness,
And on its pale lips I shall place
The stamp of hurt not yet cried out.
Like a cypress on a quiet grave,
I'll sleep in endless sorrow and pain,
My mourning will turn into stone
O'er which the tears will always flow.
And though at times the soul will stir
With pangs of longing for the world,
The heart will never break its silence
To hail you with a friendly greeting.

Karmansky, the Modernist, was a poet of somber moods. Liudkevych, though a master of strong dramatic effects, still preferred energy and action to hopelessness and desolation. In this extended art song from 1907, the composer balances desperate feelings with a calmer, narrative tone.

14 | Піду від вас

Петро Карманський

Піду від вас — піду світами,
Найду собі терем спокою,
Сповнюся чорними думками
І стану жити сам собою.
Піду від вас — візьму з собою
Гіркий доробок: рани й муки,
Зачиню двері за собою
І в струях сліз обмию руки.
Піду — охлялу душу зложу
В колиці вічної задуми
І на бліді уста положу
Печать несплаканої думи.
Як кипарис на тихім гробі,
Засну в незмірнім смутку й болю,
Закаменію у жалобі
І дам пекучим сльозам волю.
А хоч не раз в душі проснеться
Пекуча туга й жаль за світом,
То серце вже не обізветься
Приятельським до вас привітом.

Карманський, поет-модерніст, був співцем похмурих настроїв. Людкевич, майстер драматичних, та все ж дієвих і енергійних образів, загалом був неохочим до того вдаватися до почуттів "світової туги". У цій розгорнутій композиції 1907 року, композитор врівноважує розпачливі емоції більш спокійним, оповідним тоном.

14 | Partir

Petro Karmansky

Traduction: Sviatoslav Mazuryk

Je vous quitterai – pour d'autres cieux,
Et me trouverai une tour d'ivoire,
Je me gaverai de noires idées
Et ne vivrai qu'avec moi-même.
Je vous quitterai – en emmenant
L'amer acquis: blessures et peines;
Je claquerai la porte et dans le venin
Des larmes je laverai mes mains.
Je m'en irai – et dans le berceau de l'oubli
Mon âme meurtrie reposera.
Alors une pensée sans pleurs
Sur mes lèvres livides s'imprimera.
Comme l'encens sur la tombe muette,
Je m'êteindrai dans une immense peine,
Je me figerai dans le deuil
En libérant des larmes acides.
Et bien que plus d'une fois encore
Ma nostalgie du monde se réveillera,
Jamais plus mon cœur ne pourra
Vous saluer amicalement.

Karmansky, le moderniste, était un poète d'humeurs sombres. Liudkevych, malgré son grand savoir-faire dramatique, préférerait l'énergie et l'action au désespoir et la désolation. Dans cette longue mélodie de 1907, le compositeur tempère les sentiments de désespoir avec un ton narratif plus apaisé.

14 | Ich muss fort

Petro Karmansky

Übersetzt von Stefaniya Ptashnyk

Ich geh fort von euch – in die weite Welt,
ich suche mir der Ruhe Tempel,
Erfüllt mit trüben Gedanken
Will ich für mich allein leben.
Ich gehe fort von euch und nehme mit
Das bittere Werk, die Wunden und Qualen,
Verschließe die Tür hinter mir
Und wasche meine Hände mit Tränen.
Ich gehe fort und lege die schwache Seele
In die Wiege der ewigen Gedanken.
Auf die blassen Lippen lege ich
Das Siegel ungeklagter Trauer.
Wie eine Zypresse am stillen Grab
Schlafe ich ein, voller Kummer und Schmerz
Versteinere ich in der Trauer
Und lasse die bitteren Tränen fließen.
Auch wenn in der Seele einmal
Die Sehnsucht nach der Welt erwacht,
So wird das Herz euch nicht mehr rufen,
es schickt euch keinen Freundschaftsgruß.

Karmanskyj, der Modernist, war ein Dichter trübsinniger Stimmung. Liudkevych, der ein Meister starker dramatischer Effekte war, sah lieber Energie und Taten als Hoffnungslosigkeit und Verzweiflung. In diesem erweiterten Kunstlied aus dem Jahre 1907 gleicht der Komponist Gefühle der Trostlosigkeit mit einem ruhigeren, narrativen Ton aus.

1 | Sleep, My Little One

Petro Karmansky
Translation: Uliana Pasicznyk and Maxim Tarnawsky

Sleep, my little one, my life's joy
Bright flower of my scented May.
May the sleep of forgetfulness cradle you,
My little one, with a silver dream of paradise.
Don't pay any mind that I walk with tears
And worries, from the springtime of my youth.
Though you are the son of a slave, you came
Into this world under a fortunate star.
Do you hear? A song is coming from the steppes
That makes palaces tremble.
Know that in your veins runs the blood of warriors
Who knew not how to plead nor cry.
Sleep, my loved one, with the sleep of a knight
Who is resting, put to sleep by the rattle of battle.
Gain strength, like a lion, for your nation has arisen
And waits in mid path for heroes.

This is one of Liudkevych's most popular art songs. He unfolds the poetic images into a dynamic three-part composition. A soothing lullaby changes into a tense recitative, accompanied by a threatening muffled rumble imitating the thunder of a remote battle.

2 | Sacrament

Oleksander Oles
Translation: Uliana Pasicznyk and Maxim Tarnawsky

Someone still remembers me,
Someone doesn't want to part,
And on wings of dreams each night
Someone flies like a dove.
And clears up the mist
With wondrous words,
And from heavenly eyes,
Pours balsam onto my wounds.

It was Liudkevych who gave this art song its title. Who is this mysterious "someone" who does not want to leave the poet's thoughts, who disturbs his dreams, who wounds and heals his heart? The composer emphasizes the word "wondrous" by an ascending leap in the voice and piano, while for the image of the "heavenly eyes" he chooses the highest point of tessitura.

1 | Спи, дитинко моя

Петро Карманський

Спи, дитинко моя, щастя мого життя,
Яра квітку пахучого маю!
Най колише тебе, любий, сон забуття,
Срібна мрія про розкоші раю.
Не дивися, що я вже від провесни літ
Ходжу п'яна слізьми і журбою,
Хоч рабині ти син, то прийшов ти на світ
Під щасливим знаком і звіздою.
Чуєш? Ген від степів громовий іде спів,
Що від його трясуться палати;
Знай, що в тебе пливе кров бойких лицарів,
Що не вмилі просить, ні ридати!
Спи, кохання, засни сном борця,
Що спочив, заколисаний гамором боїв,
І кріпийся, як лев, бо народ твій ожив,
Й серед шляху жде на героїв.

Це одна найпопулярніших мистецьких пісень Людкевича. Поетичні образи він розгортає у динамічну тричастинну форму. Заспокоїливу коліска змінюється напруженим речитативом у супроводі приглушено-грізного гуркоту фортепіано, що імітує грім віддаленого бою.

2 | Тайна

Олександр Олесь

Хтось мене ще пам'ятає,
Хтось покинути не хоче,
І на крилах сну зоночі,
Хтось голубкою літає.
І розвіє тумани
Голосами слів чудесних,
І з очей своїх небесних,
Лле бальзам мені на рани.

Власне, Людкевич дав творові цю назву. Справді, хто є таємничий "хтось", що не хоче покинути думки героя, тривожить його сни, раним і силпл бальзам на його рани? Композитор виділяє слово "чудесних" захопленням злетом голосу та фортепіано, а для образу "очей небесних" обирає найвищу точку вокальної tessitura.

1 | Dors mon enfant

Petro Karmansky
Traduction: Sviatoslav Mazuryk

Dors mon enfant, joie de ma vie,
Fleur féconde des suaves jours de mai!
Que te berce le sommeil de l'oubli,
Et les riches rêves de paradis.
Oublie que depuis le printemps de ma vie
Je ne sois qu'en larmes, pleine de soucis;
Bien que tu sois d'une esclave le fils,
Sous une bonne étoile tu es né.
Entends-tu? Des steppes s'élève un chant terrible
Un chant qui ébranle les palais;
Sache que dans ton sang coule celui des chevaliers,
Qui ne savaient ni se plaindre ni quémander!
Dors, mon chéri, dors du sommeil des braves
Qui s'endorment au son de la mitraille,
Et réveille-toi lion, car ton peuple revit
Et attend le retour de ses héros.

L'une des mélodies les plus connues de Liudkevych. Les images poétiques se succèdent dans une composition dynamique tripartite. La berceuse apaisante évolue peu à peu en un récitatif tendu, accompagné des sours grondements d'une lointaine bataille.

2 | Sacrement

Oleksander Oles
Traduction: Sviatoslav Mazuryk

Quelqu'un se souvient encore de moi,
Quelqu'un qui ne me quitte pas,
Et qui sur les ailes du rêve chaque nuit,
Vole comme une colombe.
Il disperse le brouillard
Au son de ses mots merveilleux,
Et de ses yeux célestes
Sur mes plaies verse son baume.

Le titre est du compositeur lui-même. Mais qui est donc ce mystérieux «quelqu'un» qui ne quitte jamais les pensées du poète, qui trouble ses rêves, et blesse et guérit à la fois son cœur? Le compositeur souligne le mot «merveilleux» par un bond de la voix et du piano, tandis que pour l'image des «yeux célestes» il choisit la note la plus haute de la tessiture.

1 | Schlaf', mein Kind

Petro Karmansky
Übersetzt von Stefaniya Ptashnyk

Schlaf' mein Kind, mein Lebensglück,
Du entzückende Maiblüte!
Der Schlaf des Vergessens möge dich schaukeln,
Der silberne Traum über die Wonne des Paradieses.
Schau nicht, dass ich seit Lebensfrühjahr
Wie betrunken bin, vor Trauer und Tränen,
Obwohl der Sklavin Sohn, kamst du in die Welt
Unter einem glücklichen Stern.
Hörst du den Trompetenklang in der Steppe?
Er erschüttert Paläste;
In deinen Adern fließt das Blut der Helden,
Die weder zu betteln noch zu weinen wussten!
Schlaf', Liebes, den Schlaf eines Kämpfers,
Den der Lärm der Kämpfe wiegte,
Werde stark, wie der Löwe, denn dein Volk ist erwacht
Und es wartet auf Helden.

Dies ist eines von Liudkevychs berühmtesten Kunstliedern. Er legt die poetischen Bilder in einer dynamischen dreiteiligen Komposition dar. Ein beruhigendes Wiegenlied wechselt in ein straffes Rezitativ über, das von einem dumpfen Grollen begleitet wird, das den Donner einer entfernten Schlacht nachahmen soll.

2 | Sakrament

Oleksander Oles
Übersetzt von Stefaniya Ptashnyk

Jemand denkt noch an mich,
Jemand will bei mir sein,
Und er fliegt auf den Flügeln der Nacht,
Wie eine Taube, über mir.
Der Nebel schwindet
Vom Klang wundersamer Worte,
Und aus den Himmelsaugen
Gießt mir jemand Balsam auf die Wunde.

Liudkevych gab diesem Kunstlied seinen Titel. Wer ist dieser mysteriöse „Jemand“, der sich nicht aus den Gedanken des Dichters vertreiben lässt, der seine Träume stört, der sein Herz zugleich verwundet und heilt? Der Komponist betont das Wort „wundersam“ mit einem ansteigenden Sprung in der Stimme und dem Klavier während er für das Bild der „Himmelsaugen“ den höchsten Punkt der Gesangslage wählt.

3 | Live On!
Oleksander Oles
Translation: Uliana Pasicznyk and
Maxim Tarnawsky

Live on! Climb the gray mountains
Among the thorns while singing happy songs,
Fly out into boundless spaces
To meet the sun and spring.
Do not let your dreams dissolve
In false allure and weariness.
May the secret mystery always beckon
You into the great unknown.
Remove all stains with tears and smiles
And become clean and bright—
Fly off like cranes in their formation
To meet the sun and the spring.

Composed in the late 1930s, this was the last of Liudkevych's art songs to the poems by Oles. The poet addresses his compatriots with a passionate call to live, strive for the sun and the revival of Spring. The composer conveys the poet's call through the resolute oratorical vocal intonations. The victorious "Wagnerian" fanfare in the piano part establishes a brightness in the final phase of the composition.

4 | You Are the Prettiest Song
Oleksander Oles
Translation: Uliana Pasicznyk and
Maxim Tarnawsky

You are the prettiest song
That I carry in my soul,
Which is afraid to fly,
But merely flutters its wings.
But I feel the fluttering
Of its silver-white wings.
I feel your sighing
That flies out to meet it.

Liudkevych considered Oles the greatest contemporary poet of his time. This art song is an exalted joyful ode to art and love. Swift octave figurations in the piano imitate a tender flutter of wings, while a dreamy melody soars in the high tessitura.

3 | Живіть
Олександр Олесь

Живіть, ідіть на сизі гори
В тернах співаючі пісні.
Летіть в незмірені простори
На зустріч сонцю тай весні.
Нехай споку і утома
Вас не обдурить часом сну.
Нехай вас тайна невідома все вабить
В дальшу сторону.
Сльозами сміхом змийте плями
І станьте чисті і ясні.
Летіть у вирій журавлями
На зустріч сонцю тай весні.

Це остання мистецька пісня Людкевича до текстів Олесь, написаний наприкінці 1930-х років. Поет звертається до своїх співвітчизників з пристрасним закликом жити і йти назустріч сонцю і весні. Композитор втілює поетове ствердження життя у у вольових ораторських інтонаціях вокальної лінії. Фортепіанна партія пронизана переможною "вагнерівською" фанфарою, яка з сонячною сліпучістю утверджується в фінальній фазі твору.

4 | Ти моя найкраща пісня
Олександр Олесь

Ти моя найкраща пісня,
Що ношу я у душі,
Що боїться полетіти
Тільки крилами тремтить.
Але чую я тремтіння
Срібно-білих її крил.
Чую я твоє зітхання,
Що на зустріч їй летить...

Людкевич вважав Олександра Олесь найбільшим сучасним йому поетом. Ця мистецька пісня – натхненно - радісна ода мистецтву і кохання. Швидкі октавні фігурації фортепіанної партії імітують ніжне тремтіння крил, моді як мрійна мелодія ширяє у високій теситурі.

3 | Vivez
Oleksander Oles
Traduction: Sviatoslav Mazuryk

Vivez, partez par les montagnes
En chantant dans les roncieres.
Volez vers l'immense espace
A la rencontre du soleil et du printemps.
Que la fatigue et la faiblesse
Ne vous trahissent quand vous dormez.
Et que le mystere toujours
Vous pousse encore plus loin.
Dans les rires et les larmes lavez vos taches
Et recevez purete, clarte.
Volez avec les grues vers d'exotiques lointains
A la rencontre du soleil et du printemps.

Composé à la fin des années 1930, voici la dernière mélodie de Liudkevych consacré aux poèmes d'Oles. Le poète exhorte ses compatriotes à la vie, un combat pour le soleil et la reprise de Printemps. Le compositeur retransmet l'appel du poète via des intonations vocales, oratoires et résolues. La triomphante fanfare «wagnérienne» du piano apporte de la luminosité à la fin du morceau.

4 | La plus belle chanson
Oleksander Oles
Traduction: Sviatoslav Mazuryk

Tu es ma meilleure chanson,
Je te porte dans mon âme,
Qui redoute le moment de l'envol
Et agite ses ailes peureusement.
Mais j'entends que frémissent
Ses ailes au blanc si brillant.
Et je sens comme tu me frises,
A sa rencontre t'envolant...

Liudkevych considérait Oles comme le poète contemporain le plus brillant de son temps. Cette mélodie est une ode joyeuse et exaltée à l'art et l'amour. Des rapides suites d'octave au piano imitent le tendre flottement des ailes, tandis qu'une mélodie rêveuse monte tout droit vers le sommet de la tessiture.

3 | Lebt!
Oleksander Oles
Übersetzt von Stefaniya Ptashnyk

Lebt, geht in die blauen Berge
singt Lieder in den Dornbüschen,
geht und sucht die weite Welt,
fliegt der Sonne, dem Frühling entgegen.
Ruhe und Müdigkeit
Sollen euch im Schlaf nicht betören.
Ein unbekanntes Geheimnis
möge euch stets ins Weite locken
Werdet rein, mit Tränen
wischt die Flecken weg,
lacht und fliegt, den Störchen gleich,
der Sonne und dem Frühling entgegen.

Dies war die letzte von Liudkevychs Vertonungen der Gedichte von Oles und stammt aus den späten 1930er Jahren. Der Dichter spricht seine Landsmänner mit einem leidenschaftlichen Aufruf zum Leben, zum Streben nach der Sonne und dem Wiedererwachen des Frühlings an. Der Komponist vermittelt den Aufruf des Dichters mittels energischer, ausdrucksstarker Vokalintonationen. Die siegreiche „Wagnerische“ Fanfare im Klavierpart bringt eine Heiterkeit in den letzten Teil der Komposition.

4 | Du bist das schönste Lied
Oleksander Oles
Übersetzt von Stefaniya Ptashnyk

Du bist mein bestes Lied,
Das ich in meiner Seele trage,
Das sich vorm Fliegen fürchtet
Und nur mit Flügeln flattert.
Doch ich höre das Zittern
Der silbrig-weißen Flügel.
Ich höre dein Seufzen,
Das ihm entgegen fliegt...

Liudkevych hielt Oles für den größten Dichter seiner Zeit. Dieses Kunstlied ist eine überschwängliche, freudvolle Ode an die Kunst und die Liebe. Schnelle Oktavfigurationen im Klavier ahmen ein zartes Geflatter nach, während eine vertraumte Melodie sich in die höchsten Gesangslagen erhebt.

5 | To the Nightingale

Pavlo Hrabovsky

Translation: Uliana Pasicznyk and
Maxim Tarnawsky

The nightingale is chirping up a storm
On the cranberry bush.
Can't he sleep at this dark hour,
The poor orphan?
"Cheer up my sorrow,
Little nightingale,
Will I ever forget the bitterness
Of people's mockery?
Am I fated to possess
My own flower,
Or to struggle as a hireling
All over the world?
Will I ever find
My own destiny?
Or will I always carry
Someone's chains in captivity?"
The nightingale chirps and cries
On the cranberry bush,
But knows not how to console
The poor orphan.

In 1964, to mark the composers 85th birthday, he chose to celebrate in concert the 100th anniversary of the birth of the Ukrainian poet Pavlo Hrabovsky. In this art song, written for the occasion, a poor orphaned girl begs a nightingale for comfort and to foretell her future. The music is unified by a sorrowful mood: even the nightingale's trills are filled with aching tones – he has no words of comfort.

5 | До соловейка

Павло Грабовський

Розт्योंкався соловейко
На калиноньці;
Щось не спиться серед ночі
Сиротинионці.
"Розваж мені, соловейку,
Мою тугоньку;
Чи забуду прикру людську
Я наругоньку?
Чи судилось мені мати
Свою квітоньку,
Чи тинятись вік по наймах
Серед світоньку?
Чи знайду я коли-небудь
Власну доленьку,
Чи все тягти чуже ярмо
Та неволеньку?"
Тьохка, плаче соловейко
На калиноньці,
Та не знає дати ради
Сиротинионці.

В 1964 році Людкевичу сповнилося 85 літ, однак він вирішив відзначити святковим концертом 100-ліття від народження поета Павла Грабовського. В мистецькій пісні створеній для цієї нагоди, бідна дівчина-сирота просить у солов'я розради і питає про свою майбутню долю. Твір пронизаний єдиним журливим настроєм: навіть тьохкання соловейка сповнене щемливих нот – він не має слів потіхи для нещасливої дівчини.

5 | Au rossignol

Pavlo Hrabovsky

Traduction: Sviatoslav Mazuryk

Le rossignol sur sa branche
D'aubier chantait;
Une petite orpheline dans la nuit
Le sommeil cherchait.
«Distrais, beau rossignol,
Mon triste chagrin;
Oublierai-je un jour des hommes
Le ricanement?
Recevrais-je jamais
Mon bouquet fleuri,
Ou pour toujours serais-je
Au service de maîtres?
Trouverais-je un jour
Mon bonheur,
Ou porterai-je à jamais
Le joug d'un autre?»
Le rossignol pépie et pleure
Sur sa branche,
Sans savoir comment
L'orpheline console.

En 1964, pour ses 85 ans, le compositeur tint à fêter sur scène le 100e anniversaire de la naissance du poète ukrainien Pavlo Hrabovsky. Dans cette mélodie, écrite à cette occasion, une pauvre orpheline prie le rossignol de la réconforter en lui disant son avenir. Le ton de la musique est triste: même les trilles du rossignol sont emplies de douleur – il n'y a aucun mot de confort.

5 | An die Nachtigall

Pawlo Hrabowskyj

Übersetzt von Stefaniya Ptashnyk

Auf dem Vogelbeerbaum
Singt die Nachtigall;
Mein Waisenherz
Mag nachts nicht schlafen.
„Tröste mich, Nachtigall,
tröste meine Trauer;
Vielleicht vergesse ich
Mir zugefügte Schmach?
Finde ich jemals
meine eigene Blume?
Oder bleibe ich mein Leben lang
Anderer Herren Diener?
Finde ich jemals
mein eigenes Glück?
Oder werde ich stets
unter fremder Last leiden?“
Auf dem Vogelbeerbaum
Weint die Nachtigall,
Sie weiß keinen Rat
Für den armen Waisen.

1964 feierte er seinen 85. Geburtstag indem er den 100. Geburtstag des ukrainischen Dichters Pawlo Hrabowskyj mit einem Konzert würdigte. In dem Kunstlied, das für diesen Anlass geschrieben wurde, bittet ein armes Waisenmädchen eine Nachtigall um Trost und das Voraussagen der Zukunft. Die Musik wird durch eine traurige Stimmung vereinheitlicht: sogar das Trillern der Nachtigall ist mit schmerzenden Tönen angefüllt – sie hat keine Trostsworte.

6 | Autumn
Ivan Franko
Translation: Uliana Pasicznyk and
Maxim Tarnawsky

The fogs, the fogs, are rolling in
Above the Dnister meadows,
Like soldiers marching with their flags
Held by their foremost fellows.
The battle trumpets do not blare
Their armour doesn't make a sound,
There's only sorrow in the air,
And willows bend down to the ground.
Gray mists obscure the village,
Dreams are full of ghosts and trolls,
Yet a mournful spirit wanders
Like a beggar, through our souls.

This art song, from 1934, was originally a choral work. The composer rearranged it for voice and piano in 1940. The polyphonic texture of the piano envelopes the vocal melody in a dense fog.

7 | If You Only Knew
Heinrich Heine
Translation: Unkown

If you only knew, bright stars,
How black clouds have filled my breast,
You would surely all roll down
To illuminate the darkness in my soul.
If you only knew, little birds,
What misery and pain have saddened my soul
You would all surely fly down
To quiet the pain in my soul.
And she alone is the cause of all this misery,
Only she could save me,
But she has not a word to raise my spirits,
She is indifferent to everything, like a cliff.

This vocal miniature from 1898 was translated from the original German by the composer himself. Even in this early composition he displays a rich harmonic palette and an originality in tonal modulation, so characteristic of his later style.

6 | Восени
Іван Франко

Ой, ідуть, ідуть тумани
Над дністровими луками,
Наче військо з корогвами,
А передом отамани.
Сурми бойові не грають,
І панцирики не звонять,
Тільки смуток навівають,
Вербі віти низом клонять,
Тільки в мряці тонуть села
І уява мари плодить,
Тільки дума невесела,
Мов жебрак, по душах ходить.

Цей твір з 1934 року був оригінально хоровою композицією. Композитор переробив його для голосу і фортепіано в 1940 році. Поліфонічна фактура фортепіано обволікує вокальну мелодію, наче густим туманом.

7 | Якби ви знали
Гайнріх Гайне
Переклад: С. Людкевич

Якби ви знали ясні зіроньки,
Які чорні хмари грудь мою сповили.
Ви б усі напевно до мене скотились
Щоб прояснититьму в моїй душі.
Якби ви знали дрібні пташечки,
Яке лихо й горе душу засмутили
Ви б усі напевно до мене злетіли
Заколисати біль моїй душі.
А лиш вона причина всьому лиху,
Яка б одна спасти мене могла
Слівця немає на мою потіху
Вона на все байдуже мов скала.

Поетичний текст для цієї вокальної мініатюри 1898 року переклав з німецької сам композитор. Вже і в цьому ранньому опусі він виявляє багатство гармонічної палітри та оригінальність несподіваних тональних зрушень, таких типових для його зрілого стилю.

6 | En automne
Ivan Franko
Traduction: Sviatoslav Mazuryk

Passent, passent des nuées de brouillard
Sur les abords du Dniestr,
Comme une armée d'étendards
Qu'emmènent des otamans célestes.
Sans sonneries ni cavalades,
Sans même un bruit d'armure,
Elles rendent l'humeur maussade,
Les saules relâchent leurs ramures. Les hameaux
sombrent dans la brume,
L'esprit n'enfante que chimères,
Seul un penser plein d'amertume
Traîne dans les âmes en pauvre hère.

Cette mélodie, de 1934, était à l'origine une œuvre pour chœur. Le compositeur la réarrangée pour voix et piano en 1940. Le mode polyphonique du piano vient lover la voix dans un épais brouillard.

7 | Si vous saviez
Heinrich Heine
Traduction: Sviatoslav Mazuryk

Si vous saviez, claires étoiles,
Comme de sombres nuées m'emplissent.
Vous seriez déjà venues à ma rescousse
Chasser les ombres de mon âme.
Si vous saviez, petits oiseaux,
Comme le malheur m'a rendu triste
Vous viendriez autour de moi
Pour adoucir les peines de mon âme.
C'est la seule cause à mes tourments,
Et il n'y a qu'elle qui me sauvera.
Pas un mot ne me console,
De tout elle fait fi comme une paroi.

Cette petite pièce vocale de 1898 fut traduite directement de l'allemand par le compositeur lui-même. Une première composition où il affiche déjà sa riche palette harmonique et son originalité dans les modulations de ton, si caractéristiques de son style ultérieur.

6 | Herbst
Iwan Franko
Übersetzt von Stefaniya Ptashnyk

Der Nebel zieht
Über die Wiesen am Dnister,
Wie ein Heer mit Fahnen,
Vorne sind die Otamanen.
Das Kampfhorn bleibt stumm,
die Panzer dröhnen nicht,
nur die Trauer rückt näher,
die Weiden senken ihre Zweige,
im Nebel schwinden die Dörfer,
die Phantasie spinnt einen seltsamen Wahn,
nur ein trauriger Gedanke sucht, wie ein Bettler,
der Menschen Seelen auf.

Dieses Kunstlied von 1934 war ursprünglich ein Choral. Der Komponist ordnete es für Gesang und Klavier 1940 neu an. Die polyphone Textur des Klaviers umhüllt die Stimmelmelodie in einem dichten Nebel.

7 | Wenn du nur wüsstest
Heinrich Heine

Und wüßten's die Blumen, die kleinen,
Wie tief verwundet mein Herz,
Sie würden mit mir weinen,
Zu heilen meinen Schmerz.
Und wüßten's die Nachtigallen,
Wie ich so traurig und krank,
Sie ließen fröhlich erschallen
Erquickenden Gesang.
Und wüßten sie mein Wehe,
Die goldnen Sternelein,
Sie kämen aus ihrer Höhe,
Und sprächen Trost mir ein.
Die alle können's nicht wissen,
Nur Eine kennt meinen Schmerz:
Sie hat ja selbst zerrissen,
Zerrissen mir das Herz.

Diese Gesangsminiatur von 1898 wurde vom Komponisten selbst aus dem Deutschen übersetzt. Schon in dieser frühen Komposition stellt er eine volltönende harmonische Palette und eine Originalität der Klangmodulation zur Schau, was für seinen späteren Stil so charakteristisch werden sollte.

8 | How Pleasant

Oleksander Oles

Translation: Uliana Pasicznyk and Maxim Tarnawsky

How pleasant, how wonderful it is to live,
To look out at God's shining world,
Intoxicated by its pure azure,
Listening to a lively heartbeat.
And the pink and dewy mornings,
And the days, and magic nights,
And the humming among the flowers,
And the thunderclouds in the mountains,
And the first chirping of a bird,
And the first smile of a child,
And the first joys of new love—
How pleasant, how wonderful it is to live.

The poet's thirst for life is conveyed through boundless melody in the voice and intricate harmonic interplay of light and shadow in the piano. The word "love" in the art song's culmination is brightened by an ecstatic major ninth chord that rapidly darkens in harmony.

9 | A Mountain Horn Laments

Roman Kupchynsky

Translation: Uliana Pasicznyk and Maxim Tarnawsky

Sing sadly, trembita
Through the whole world:
Galicia has lost
Forty thousand blooms.
Sing sadly, trembita,
Through the Carpathian mountains:
Don't expect your sons any more,
Fathers and mothers.
Sing sadly, trembita,
Through all Podillia:
Girls, don't wait for
Your betrothed at the wedding.

Composed in 1934, the art song mourns the tragic loss of the thousands of Galician Ukrainians who, in 1919, crossed the border into Eastern Ukraine to fight against the Bolsheviks. The complex chromatically altered harmonies in the accompaniment bring even more dramatic effect to the sorrowful vocal motif. The piano introduction and interludes between the verses of the song imitate mournful calls of a trembita and agitated passages of the cymbaly – instruments of the Ukrainian Carpathian region.

8 | Як люблю

Олександр Олесь

Як люблю, як безмежно люблю жити,
Дивитися на білий божий світ,
Впиватися лазуром чистим
І слухати, як б'ється серце гоже.
А ранки росяні, рожеві,
А дні, а ночі сизокрилі,
А білий шум, мов цвіт на хвилях,
А громи хмар у синіх горах.
А перше щебетання пташки,
А перші усміхи дитини
А перші захвати кохання
Як люблю, як безмежно люблю жити.

Поетова жадоба життя втілена у всеохотній вокальній мелодії і вигадливій грі світла і тіней у фортепіано. Слово "кохання" в кульмінації твору підкреслене екстатичним великим мажорним нонакордом і раптовим затьмаренням гармонії.

9 | Засумуй трембіто

Роман Купчинський

Засумуй, трембіто,
По цілому світу,
Що пропало галичанам
Сорок тисяч цвіту.
Засумуй, трембіто,
Та на всі Карпати,
Щоб не ждали сина з війни
Ні отець, ні мати.
Засумуй, трембіто,
Та на все Поділля,
Щоб не ждала дівчинонька
Хлопця на весілля.

Мистецька пісня 1934 року оплакує загибель тисяч галицьких українських вояків, котрі в 1919 році пішли на Східну Україну битися проти більшовиків. Журливий мотив тут значно драматизований ускладненими хроматичними гармоніями супроводу. У фортепіанному вступі та інтерлюдіях поміж куплетами пісні композитор імітує траурне звучання трембіт та схвилювані пасажі цимбала – традиційних інструментів українських Карпат.

8 | Comme il est bon

Oleksander Oles

Traduction: Sviatoslav Mazuryk

Comme il est bon, si bon de vivre,
De contempler le noble univers,
De s'enivrer du limpide azur
Et d'entendre battre son cœur pur.
Et les matins dans la rosé, qui s'enflamment,
Et les jours, et les nuits calmes,
Et l'écume, telle une fleur sur les vagues,
Et le tonnerre dans les nuées alpines.
Et le premier chant d'un oiseau,
Et le premier sourire d'un enfant,
Et les premiers émois de l'amour
Comme il est bon, si bon de vivre.

La soif du poète pour la vie est transmise à travers la mélodie sans fin de la voix et dans l'intermittence d'harmonies complexes au piano, jouant entre ombre et lumière. Le mot «amour», au point culminant de la mélodie, est orné d'un extatique accord de neuvième majeure, rapidement noyé dans l'harmonie.

9 | Complainte musicale de la montagne

Roman Kouptchynsky

Traduction: Sviatoslav Mazuryk

Sonne donc, cor chagrin,
Sur la terre entière,
Pour que chez les Galiciens
Quarante mille fleurs terminissent.
Sonne donc, cor chagrin,
Sur toutes les Carpates,
Pour que pères et mères
N'attendent plus du front leurs fils.
Sonne donc, cor chagrin,
Sur toute la Podolie,
Pour que le marié n'arrive pas
En retard à la cérémonie.

Composé en 1934, cette mélodie pleure la perte tragique de milliers de Galiciens ukrainiens qui, en 1919, avaient passé la frontière de l'Ukraine orientale pour se battre contre les bolcheviks. Chromatiquement complexe, l'harmonie intermittente de l'accompagnement apporte un effet encore plus dramatique au motif vocal déjà sombre. L'introduction au piano et les intermèdes entre les différents vers de cette mélodie imitent les appels éplorés d'une trembita (cor alpestre) et les passages agités d'un cymbalum – instruments typiques des Carpates ukrainiennes.

8 | Wie schön

Oleksander Oles

Übersetzt von Stefaniya Ptashnyk

So schön, unendlich schön ist das Leben:
Auf Gottes Welt zu schauen,
Das klare Blau zu genießen
Und zu hören, wie ein würdiges Herz schlägt.
Der Morgen rosa, voller Tau,
Die Tage, Nächte wunderschön,
Das weiße Rauschen, wie die Blüte auf den Wogen,
Der Donner der Wolken in den blauen Bergen.
Das erste Vogelgezwitscher,
Das erste Lächeln des Kindes,
Die erste Begeisterung der Liebe -
So schön, wunderschön ist das Leben.

Der Lebensdurst des Dichters wird durch eine uneingeschränkte Stimmelmelodie und ein komplexes harmonisches Zwischenspiel von Licht und Schatten im Klavier ausgedrückt. Das Wort „Liebe“ auf dem Höhepunkt des Liedes wird durch einen verzückten Nonenakkord aufgehellt, der sich schnell in der Harmonie verdunkelt.

9 | Ein Berghorn klagt

Roman Kuptschynskyj

Übersetzt von Stefaniya Ptashnyk

Sing traurig, Trembita,
sag' es der ganzen Welt:
Verloren hat Galizien
vierzig Tausend von ihrer Blüte.
Sing traurig, Trembita
sag' es den Karpaten:
Mögen Vater noch Mutter
Ihren Sohn zurück erwarten.
Sing traurig, Trembita:
Im ganzen Podillia
Mögen Mädchen ihre Liebsten
zu keiner Hochzeit erwarten.

Das Kunstlied wurde 1934 komponiert und beklagt den tragischen Verlust tausender galizischer Ukrainer, die 1919 die Grenze in die Ostukraine überquerten, um gegen die Bolschewiken zu kämpfen. Die komplexen chromatisch veränderten Harmonien in der Begleitung bringen dem sorgenvollen Stimmmotiv noch mehr dramatische Wirkung. Die Klaviereinführung und die Intermezzos zwischen den Strophen ahmen die trauervollen Rufe einer trembita und die aufgewühlten Passagen der cymbal nach – beides Instrumente der ukrainischen Karpaten.

10 | Stars

Yuri Fedkovych

Translation: Uliana Pasicznyk and Maxim Tarnawsky

Stars in the heavenly city
Group together in the bright night,
Looking below at the blue twilight
Where the Cossacks sleep in a valley.
Sweet and firm, the sleep of Cossacks
On the dense Carpathian grass,
Over their heads the wind is blowing,
Where will they lie tomorrow?
Where one lies is God's will:
There is plenty of room in the open field.
What will greet them the next day,
Only the stars can tell.

In 1972, a 93 year old Liudkevych had to dictate this art song to a student. In the 1860s, the poet had served in the Austrian army in the Italian campaign. The life of the recruit, torn from his home, longing for his homeland was the poet's favorite topic.

11 | Send News of Joy

Oleksander Oles

Translation: Uliana Pasicznyk and Maxim Tarnawsky

Let us know, despite all obstacles,
If the bells rang on Easter,
Whether eyes and lips smiled,
Did they believe that Christ had risen,
Let us know, despite all obstacles.
Let us know if not all our brothers and sisters
Are yet in their graves,
Does our torn flag still live
In wounded hearts—
Let us know, if not all are yet in their graves.

Composed in 1922, this poem is a reaction by the poet to the famine of 1919 in Soviet Ukraine. By that time, he had emigrated to the West. In the art song, the tragic events unfold in Spring, during Easter time. The joyous sounds of the Easter bells and bright images of the Resurrection serve as a striking contrast to the desperate lament for beloved brothers and sisters.

10 | Звездочки

Юрій Федькович

Перевод: Г. Георгиева

Звезды в городе небесном,
Ясной ночью сбившись тесно,
Смотрят вниз на сумрак синий,
Где казаки спят в долине.
Сладок, крепок сон казацкий
На густой траве карпатской.
Над чубами ветер вьется...
Где им завтра лечь придется?
Где кто ляжет божья воля:
Места много в чистом поле.
Чем их день грядущий встретит,
Только звездочки ответят.

В 1972 році, 93-річний Людкевич продиктував цю пісню своєму студентові. В 1860-х роках поет служив в австрійській армії і брав участь в італійському поході. Доля рекрута, який в далекій стороні тужить за рідним домом, була його улюбленою темою.

11 | Подайте вістоньку

Олександр Олесь

Подайте вістоньку через усі припони,
Чи в великодну ніч дзвонили дзвони,
Чи усміхалися очі і уста,
Чи вірили в воскреслого Христа,
Подайте вістоньку через усі припони.
Подайте вістоньку, чи ще не всі в могили
Брати і сестри наші милі,
Чи ще розірваний наш свят живе
В поранених серцях...
Подайте вістоньку, чи ще не всі в могили.

Вірш був реакцією поета на голод 1919 році в більшовицькій Україні. На той час він вже був в еміграції. У мистецькій пісні, створеній в 1922 році, трагічні події відбуваються навесні, під час Великодніх свят. На тлі мажорних великодніх дзвонів та світлих образів Господнього Воскресіння тим розпачливіше лунає плач за милими братами і сестрами, що лягли в могилу.

10 | L'étoile

Yuri Fedkovytsch

Traduction: Sviatoslav Mazuryk

Les étoiles dans leur cité céleste,
Bien serrées dans la nuit claire,
Contemplant sous elles le crépuscule,
Dans le val les cosaques s'endorment.
Il dorment d'un doux sommeil profond
Sur l'herbe épaisse des Carpates.
Le vent se lève sur leurs têtes...
Où donc dormiront-ils demain?
Dieu seul décide où l'on couche:
La vaste plaine ne manque pas de place.
Que vont-ils faire demain,
La réponse est inscrite dans les astres.

En 1972, Liudkevych avait 93 ans et il dû dicter cette mélodie à un étudiant. Dans les années 1860, l'auteur du texte avait servi dans l'armée autrichienne durant la campagne d'Italie. La vie d'une jeune recrue arrachée à son foyer, et plein de nostalgie pour sa patrie faisait partie des sujets favoris du poète.

11 | Des nouvelles de la joie

Oleksander Oles

Traduction: Sviatoslav Mazuryk

Dites-moi en dépit de tous les obstacles,
Si les cloches dans la nuit de Pâques ont sonné,
Si les yeux et les lèvres ont souri,
Si les gens croyaient en le Christ ressuscité,
Dites-moi en dépit de tous les obstacles.
Dites-moi où sont nos frères bien-aimés,
Si dans une fosse ils ne gisent pas.
Et si notre fête ruinée vit toujours
Dans les cœurs blessés...
Dites-moi si dans une fosse ils ne gisent pas.

Composé en 1922, ce poème dénonce la famine de 1919 en Ukraine soviétique. À cette époque, l'auteur avait émigré à l'Ouest. Dans la mélodie, les événements tragiques se déroulent au Printemps, durant les fêtes de Pâques. Les sons joyeux des cloches de Pâques et les images brillantes de Résurrection forment un contraste saisissant avec le désespoir du poète, qui se lamentent sur le sort de ses frères et sœurs chéris.

10 | Sterne

Juri Fedkowycsch

Übersetzt von Stefaniya Ptashnyk

Die Sterne der himmlischen Stadt
Schauen nachts, dicht aneinander gelehnt,
Auf die blaue Dunkelheit unten:
Dort schlafen Kosaken im Tal.
Süß und fest ist der Kosakenschlaf
Im Karpatengras.
Der Wind rauscht in ihren Mähnen.
Wo werden sie morgen liegen?
Wer bleibt wo liegen? Das ist Gottes Wille:
Es gibt genug Platz im weiten Feld.
Was bringt ihnen der kommende Tag?
Nur die Sterne wissen die Antwort.

Im Jahre 1972 musste der 93jährige Liudkevych einem Studenten dieses Kunstlied diktieren. In den 1860er Jahren hatte der Dichter in der österreichischen Armee in einem italienischen Feldzug gedient. Das Leben des Rekruten, der seiner Heimat entrissen war und sich nach ihr sehnte, war das Lieblingsthema des Dichters.

11 | Schickt eine Freudennachricht

Oleksander Oles

Übersetzt von Stefaniya Ptashnyk

Schickt mir eine Nachricht trotz aller Hürden,
Ob in der Osternacht die Glocken läuteten,
Ob Augen und Lippen lachten,
Ob sie glaubten an den auferstandenen Christus,
Schickt mir eine Nachricht trotz aller Hürden.
Schickt mir eine Nachricht, dass noch nicht alle
Schwestern und Brüder im Grabe sind,
Dass das geteilte Fest noch lebt
In den verwundeten Herzen.
Schickt mir eine Nachricht, dass nicht alle im Grab...

Dieser Gedicht aus dem Jahre 1922 ist eine Reaktion des Dichters auf die Hungersnot 1919 in der Sowjetukraine. Zu der Zeit lebte er schon im Westen. In dem Kunstlied entfalten sich die tragischen Ereignisse im Frühling zur Osterzeit. Die fröhlichen Klänge der Osterglocken und die strahlenden Bilder der Auferstehung dienen als auffallender Kontrast zu dem verzweifelten Klagegesang für die geliebten Geschwister.

12 | Thou Seemest like a Flower

Heinrich Heine

Translation: Emma Lazarus

Thou seemest like a flower,
So pure and fair and bright;
A melancholy yearning
Steals o'er me at thy sight.
I fain would lay in blessing
My hands upon thy hair,
Imploring God to keep thee,
So bright and pure, and fair.

Out of Liudkevych's three art songs to Heine's poems, this is the only one with the original German text - the composer was not satisfied with the existing translations into Ukrainian. The early vocal miniature from 1899 was influenced by Schubert.

13 | In the Distant Foothills

Il'ko Havryliuk

Translation: Uliana Pasicznyk and Maxim Tarnawsky

In the distant foothills
The waves shine like diamonds
My gaze focused on their sparkle
But I did not resemble them,
Oh, I never resembled them.
In the distant foothills
The oaks laugh at storms
In their shadows I was nurtured
But I did not acquire their strength,
I didn't acquire it for the road ahead.
In the distant foothills
The white birches cry
It is them I resemble, oh pity,
From them I acquired sorrow,
Not from the oaks or the river.

The author of the text to this art song from 1902 was not a professional poet, but a teacher: Liudkevych and Havryliuk studied together at Lviv University. The friend's poem attracted the composer perhaps because of its genuine feelings and resemblance to Galician elegiac popular songs.

12 | Ти, як квітка

Гайнріх Гайне

Переклад: С. Голованівський

Ти, як квітка і гарна, і чиста,
Весняна в тобі яснота;
Дивлюсь я на тебе, і туга
Серце мене огорта.
І наче тобі у зажурі
Я руку кладу на чоло,
І, молячись, небо благаю,
Щоб чесноту твою збергло.

З трьох мистецьких пісень на вірші Гайне, це єдиний, що має оригінальний німецький текст: жоден з українських перекладів не задовільняв композитора. У цій ранній вокальній мініатюрі 1899 року виразно відчутний вплив пісень Шуберта.

13 | Там далеко на Підгір'ю

Іл'ко Гаврилук

Там далеко на Підгір'ю
Хвилі ясні, мов алмаз:
В їх світили мій зір дивлявся,
Та чомусь я в них не вдався,
Ой не вдався ні раз.
Там далеко на Підгір'ю
Дуби з бурі ся сміють:
В їх я тіні в світ збирався,
Та їх сили не набрався,
Не набрався в путь.
Там далеко на Підгір'ю
Плачуть білі берізки:
В них я, жальо мій, удався,
В них то суму я набрався,
Не в дубів, в ріки!

Автор вірша цієї мистецької пісні 1902 року – не професійний поет, а вчитель, товариш Людкевича, з яким вони вчилися разом у Львівському університеті. Вірш, очевидно, привабив Людкевича своєю щирістю і близькістю до елегантних староралицьких пісень.

12 | Tu es comme une fleur

Heinrich Heine

Traduction: Pierre Mathé

Tu es comme une fleur
Si gracieuse, si belle et si pure;
Je te regarde et la mélancolie
S'insinue en mon cœur.
Pour moi, c'est comme si je devais
Poser mes mains sur ta tête,
Priant que Dieu te garde,
Si pure, si belle et si gracieuse.

Des trois mélodies de Liudkevych dédiés à l'œuvre de Heine, celui-ci est le seul demeuré dans la langue de l'original. Le compositeur n'aimait pas les traductions existantes vers l'ukrainien. Le premier est de 1899 et s'inspire de Schubert.

13 | Dans les lointains contreforts

Il'ko Havryliuk

Traduction: Sviatoslav Mazuryk

Là-haut sur la montagne,
Pidhirya brille tel un diamant:
Mes yeux jadis miraient ses flots,
Mais ils n'en priront jamais l'brillant,
Non jamais, vraiment.
Là-haut sur la montagne,
Les chênes se fichent bien du vent:
Dans leur ombre j'ai voulu partir,
Mais je n'ai jamais eu leur force,
Je suis resté chez moi.
Là-haut sur la montagne,
Pleurent des bouleaux tout blancs:
J'en ai, pauvre de moi, l'écorce,
Et toute la tristesse,
Sauf auprès des chênes et du torrent!

L'auteur du texte de cette mélodie écrite en 1902 n'était pas poète professionnel, mais enseignant: Liudkevych et Havryliuk avaient étudié ensemble à Université Lviv. Le poème de l'ami intéressa le compositeur, peut-être de par sa sincérité et sa ressemblance avec les élégies populaires de Galicie.

12 | Du bist wie eine Blume

Heinrich Heine

Du bist wie eine Blume
so hold und schön und rein;
ich schau' dich an, und Wehmuth
schleicht mir ins Herz hinein.
Mir ist, als ob ich die Hände
aufs Haupt dir legen sollt',
betend, daß Gott dich erhalte
so rein und schön und hold.

Von Liudkevychs drei Kunstliedern zu Heines Gedichten ist dies das einzige mit dem ursprünglichen deutschen Text – der Komponist war mit den bestehenden Übersetzungen ins Ukrainische nicht zufrieden. Die frühe Gesangsminiatur von 1899 ist von Schubert beeinflusst.

13 | Im fernen Hügelland

Ilko Hawryliuk

Übersetzt von Stefaniya Ptashnyk

Im fernen Pidhirja
Sind die Wogen klar wie Diamanten:
Ihren Schein bewundert mein Auge,
Doch ich habe nichts von ihnen übernommen,
nicht ein winziges Teil.
Im fernen Pidhirja
Lachen die Eichen übers Gewitter:
In ihrem Schatten holte ich Kraft für diese Welt,
Doch ihre Stärke habe ich nicht bekommen,
nicht ein winziges Teil.
Im fernen Pidhirja
Klagen weiße Birken:
Von ihnen, habe ich viel übernommen,
Von ihnen habe ich die Trauer abbekommen,
- nicht von den Eichen und nicht von dem Fluss!

Der Autor des Kunstliedtextes aus dem Jahre 1902 war kein professioneller Dichter, sondern Lehrer: Liudkevych und Hawryliuk studierten zusammen an der Universität Lviv. Das Gedicht des Freundes mag den Komponisten wegen seiner aufrichtigen Gefühle und seiner Ähnlichkeit zu galizischen, elegischen Volksliedern gefesselt haben.

14 | A Sea Barcarole

Pavlo Hrabovsky

Translation: Uliana Pasicznyk and
Maxim Tarnawsky

For many days at sea in darkness and lethargy,
Toward an inevitable woe sailed my boat,
Tossed by the angry waves in all directions.
Anxious thoughts arose like dragons in the heart,
The beautiful home shore called and appealed
The beautiful home shore faded and disappeared.
My powerless cry of despair shot through the air
And the storm raged, calling out for a duel,
Offering the sailor an end with no return.

The very title of this art song from 1965 (Liudkevych was 85 at the time) is deceptive. The picture of a stormy sea serves as an allegory of a merciless fate that parts a poet from his homeland. The piano is extremely chromatic and the vocal line is based on strained ascending intervals.

14 | Морська баркарола

Павло Грабовський

Чимало днів по морю у млі і тьмі,
На певну зустріч горю плив човен мій.
Метали хвилі бурні на усі краї,
Вставали думи журні серця змії.
Вітчизни берег милий мавив і ник,
Вітчизни берег милий зникав і зник,
І рвався мій безсилий розпучний крик.
А буря виє, кличе на бороття,
Пловцєві згубу зиче без вороття.

Назва цього твору 1965 року (Людкевичу сповнилось тоді 86 літ) є оманливою. Тут картина бурхливої морської стихії це алегоричний образ нещадної життєвої бурі, що розлучає поета з рідною землею. Фортепіанна партія є гранично хроматизованою, а вокальна лінія будується на напружених висхідних інтонаціях.

14 | Barcarolle en mer

Pavlo Hrabovsky

Traduction: Sviatoslav Mazuryk

Après tant de jours passés en mer, dans les brumes,
Mon bateau avait mis le cap sur le malheur.
Les vagues déferlaient de tous côtés,
Dans mon cœur naissaient d'inquiètes pensées.
Ma côte adorée appelait, disparaissant,
Ma côte adorée disparaissant, disparut.
Alors mon cri de détresse vainement perça.
Contre le nageur perdu, la tempête continuait sa guerre,
En lui faisant comprendre qu'il n'y aurait pas de quartiers.

Le titre de cette mélodie écrit en 1965 (Liudkevych était alors âgé de 85 ans) est trompeur. L'image d'une mer démontée décrit en langage allégorique l'impitoyable destin que partage le poète avec sa patrie. La partie piano est extrêmement chromatique, tandis que la ligne vocale est basée sur de courts intervalles ascendants.

14 | Eine Meeresbarkarole

Pawlo Hrabowskyj

Übersetzt von Stefaniya Ptashnyk

Viele Tage schwamm mein Boot im Meer
Durch Nebel und Dunkelheit, dem Unglück entgegen.
Wilde Wogen warfen es zu allen Seiten.
Traurige Gedanken erwachten, die Schlangen des Herzens.
Des Vaterlandes Ufer lockte und schwand,
Des Vaterlandes Ufer schwand und verschwand,
Mein kraftloser verzweifelter Schrei erschallte nur kurz ...
Das Gewitter rauscht und ruft zum Kampfe auf,
Er ruft des Schwimmers Ende herbei.

Schon der Titel des Kunstliedes von 1965 ist irreführend (Liudkevych war zu der Zeit 85). Das Bild einer stürmischen See dient als Allegorie für ein erbarmungsloses Schicksal, das den Dichter von seiner Heimat trennt. Das Klavier ist besonders chromatisch und die Singstimme basiert auf angespannten, aufsteigenden Intervallen.